

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra teologické etiky a spirituální teologie

Posudek vedoucího/vedoucí diplomové práce

jméno vedoucího/vedoucí Libor Ovečka

Autor/autorka práce: Miroslav Váňa
 Studijní program/obor: Humanitní studia, Aplikovaná etika
 Název práce: Problematika ukončení těhotenství
 Vedoucí práce: Libor Ovečka
 Rozsah práce: 295484 znaků

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☒	☐	☐

Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☒	☐	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☒	☐	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☐	☐
C. Celkový přínos práce Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano	ne		
Práce je kompilační prací	☐	☒		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐	☐		
Práce přináší nové poznatky	☒	☐		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☒	☐		
Práce má metodologický/teologický přínos	☒	☐		
D. Průběh zpracování práce				
	ano	ne		
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☒	☐		
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☒	☐		

Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy)

Jde o diplomovou práci na KTF velmi cennou a naprosto ojedinělou. Není napsána ve studijním programu teologie, nýbrž humanitní studia, ale přesto ukazuje pravý charakter a svobodu teologického studia. Ukazuje smysluplnost studijního oboru Aplikovaná etika. Autor dobře zná biologickou a lékařskou stránku dané problematiky a v rámci studia Aplikované etiky se také dobře obeznámil s naukou katolické církve i jiných církví týkající se ukončení těhotenství i antikoncepce. Neopakuje ji však, nýbrž k ní má tvořivě samostatný postoj, vidí její silné i slabé stránky, na které neváhá jasně poukázat a vyjádřit tak své přesvědčení. To mu právě umožňuje neobyčejná znalost biologických faktů daná tím, že je svou profesí lékař.

Práce se snaží „najít vhodný způsob předkládání mravních norem v oblasti problematiky umělého přerušení těhotenství tak, aby byl zároveň respektován vlastní rozum a svědomí jednotlivce“ (s. 10) To je ovšem obtížně dosažitelný cíl, neboť se dotýká problematiky církevní nauky a svědomí jednotlivce, jež nemusejí být v souladu. Nicméně je tím udán základní směr práce.

Práce pojednává o tématu, jež je častým předmětem teologických studií a teologických studentských prací, avšak nečiní tak z hlediska teologického, nýbrž prvotně lékařského a zároveň křesťanského. To je její veliká přednost, neboť tím umožňuje podívat se na danou problematiku nezávislým způsobem a nepovažovat církevní nauku za apriorně správnou, aniž by byla řádně zdůvodněna.

Jakožto člověk, který není teolog a nepíše svou práci v teologickém oboru, nemá autor zábrany stavět se kriticky k církevní nauce o statutu lidského embrya, o vzniku lidského života a lidské osoby. Bez zábran se vyjadřuje k nepřesnostem a nedůslednostem v této nauce. Jeho kritické postoje k nauce katolické církve mají odborné zdůvodnění. Je patrná odborná znalost problematiky i osobní zaujetí. Nebojí se v některých případech jasně postavit proti sobě svůj osobní názor a nauku katolické církve, např. ve věci užití antikoncepční metody neplodných dnů (s. 74nn.).

Uvedený postoj autorovi také umožňuje (na s. 56-59) vyjádřit se kriticky ke způsobu církevní argumentace a navrhnout jeho zpřesnění, což je navýsost úkol teologie!

Autor práce poukazuje také na opomíjenou roli otce při rozhodování o umělém přerušení těhotenství.

Je odpůrcem umělých potratů (s. 19: „... je usmrcení plodu za hranicí biologické viability neoddiskutovatelná vražda“; 28: „Je však třeba použít všechny dostupné a ještě akceptovatelné kroky společnosti ke snížení potratovosti na minimum.“). Zvažuje však realisticky možnosti jejich omezení. Lékařsky provedený potrat je lepší než nebezpečný potrat nelékařský, tedy nezákonný (s. 27).

Autor klade teologii a církevní nauce a církevní praxi otázky, jež mohou být nepříjemné, to však není důvod k jejich zamítnutí. Např. že používání antikoncepční metody plodných dnů vykazuje při jejím správném použití ve srovnání s jinými metodami zdaleka nejhorší výsledky (s. 70-71). Přitom je to jediná antikoncepční metoda, kterou katolická církev schvaluje.

Autor má jasně formulovaný postoj k otázce doby vzniku života člověka (s. 60). Podle přesvědčení autora „není možné argumentovat tím, že musíme chránit zygotu proto, že se jedná o plnou oduševnělou lidskou osobu“ (s. 59), k oduševnění zřejmě dochází postupně, v kontinuální procesu (s. 60).

Autor neřeší problematiku pohlavního soužití, nýbrž možnosti omezení umělých potratů. Velmi cenné jsou konkrétní návrhy na snížení potratovosti.

Bylo by smysluplné na základě práce zpracovat článek a publikovat jej.

Závadou práce jsou nedostatky v citování literatury, totiž chybějící údaje o straně, z níž se

cituje (např. na s. 53n.).

Některé body literatury nejsou obsaženy v seznamu (BLÁHA 1985, s. 97).

Ve způsobu citování z různých zdrojů lze shledat některé nedostatky.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

V Argentině, která má zhruba čtyřikrát víc obyvatel než Česká republika, se podle odhadů provádí 400.000 ilegálních potratů ročně. Hlasováním v senátu byl 9.8.2018 zamítnut zákon, který by provádění potratů legalizoval. Má se to považovat za vítěství, nebo prohru odpůrců potratů?

Jak lze vysvětlit, že o spolehlivosti různých způsobů antikoncepce různé prameny uvádějí různá čísla?

Doporučení práce k obhajobě

doporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 17.8.2018

Podpis: